

דבר העורך

חברים נכבדים,

גיליון זה עומד בסימן של שנה חדשה, שנת תשס"ט הבאה עלינו לטובה בהתחדשות וצמיחה. אני שמח לבשר לכם על שלושה פרויקטים חשובים של מערכת "בסגנון חופשי":

1. www.Fstyle.co.il - הועלה לאוויר אתר אינטרנט המיועד לצוותים המקצועיים של מקומות הרחצה בישראל. האתר ירכז לאחר תקופת הרצה קצרה, את החקיקה ופסקי הדין הקשורים למקומות רחצה, מידע ניהולי ותפעולי רב ופורומים מקצועיים למנהלים, מפעילים ומצילים.
2. [FreeStyle congress 2009](http://FreeStyle.congress.2009) - מערכת "בסגנון חופשי" תקיים, בשיתוף עם קבוצת שטיר, את הקונגרס הארצי השנתי לניהול בריכות שחייה ואתרי רחצה בישראל בגני התערוכה בת"א, בתאריכים 03-04 לפברואר 2009. הקונגרס ישתלב עם שתי תערוכות מקצועיות: הראשונה - POOLS ISRAEL תערוכה המקצועית לשירותים, טכנולוגיות וציוד לבריכות, פארקי מים, חופי רחצה וספא. השנייה - GYM ISRAEL תערוכת הספורט והכושר המקצועית ה-3.
3. [המדריך למנהלי ומפעילי בריכות שחייה](#) - בקונגרס ובתערוכות הנלוות אליו נשיק את המהדורה השלישית של המדריך למנהלי ומפעילי בריכות שחייה - כל התיאוריה ועוד 222 שאלות ותשובות, שיהיה הפעם עב- כרס מתמיד ויכלול כ- 400 עמודים של חקיקה, פסקי דין רלוונטיים וחומר מקצועי רב- ערך. למשתתפי הקונגרס תינתן, במעמד ההשקה, הנחה מיוחדת של 50%.

משבר המשכנתאות בארה"ב, התמוטטות בנקים להשקעות שם והירידות החדות בבורסות בעולם, מצביעים על מגמה של כניסה למצב כלכלי לא יציב עם צמיחה מועטה. מצב זה ישפיע בוודאות על הרווחיות של ענף בריכות השחייה ומקומות הרחצה. אנו נפעל לקדם סימפוזיונים ופורומים בנושא זה עם הדריגים של חברי ההנהלה והמנכ"לים של מקומות הרחצה, על מנת לנסות ולהיערך, ככל שניתן, למצב של אי וודאות ומשבר כלכלי צפוי.

השנה החולפת, כמו אשתקד, אופיינה בעיקר במחסור במצילים ומפעילי בריכות שחייה. הערכתי היא, כפי שצינתי בעבר, שתופעה זו נובעת משיפור בכלכלה הישראלית שיצרה כוחות שוק של גידול בהיצע של מקומות עבודה, הגורמים לכך שמצילים ומפעילים רבים העדיפו מקורות תעסוקה אחרים, עם הכנסה גבוהה יותר ועם פחות אחריות לחיי אדם. בניסיון לפתור בעיה זו, מערכת "בסגנון חופשי" מנסה לקדם, בשיתוף עם משרדי הממשלה הנוגעים בדבר, הכרה בעבודות הקשורות להפעלת בריכות והצלה "כעבודה מועדפת", על מנת לעודד בוגרי צבא לעסוק בענף.

בגיליון זה נרחיב מעט בנושא התקנות החדשות לתכנון ובניה של בריכות שחייה שמסדירים, יחד עם התקנות להסדרת מקומות רחצה (בטיחות בבריכות שחייה), את ההפרדה התקינה בין משרדי הממשלה השונים לפי התמחותם וייעודם המקצועי, כך שמשרד הפנים יעסוק בתכנון ובניה, משרד הבריאות יפקח על תנאי תברואה נאותים, הרשויות המקומיות על הבטיחות, וכך הלאה לגבי שאר המשרדים. כמו כן, נסקור את החשיבות של הכלור ונצביע גם על חסרונותיו המחייבים התייחסות של מפעילי בריכות השחייה.

אנצל מדיה זו כדי להודות לכל עמיתי המקצועיים על שיתוף הפעולה הפורה והמתמשך ולברכם בשנה טובה, שנת יצירה והתמקצעות מקצועית. **במשרדי הממשלה**: הפנים - המינהל לשלטון מקומי, האגף לרישוי עסקים ואתרי רחצה, המחוזות, מערכת המפעמים לפיתוח המינהל בשלטון המקומי ושירותי הכיבוי וההצלה. הבריאות - המח' לבריאות הסביבה, המשפטים - הפרקליטות, ביטחון הפנים - משטרת ישראל, הגנת הסביבה, התמ"ת, החינוך - החברה למתנס"ים, המדע התרבות והספורט - מינהל הספורט, המוסד לביטוח לאומי - הקרן לפיתוח שירותים לנכים, רשות הטבע והגנים. **בארגונים ציבוריים**: המוסד לבטיחות וגיהות ומד"א. **להנהלות ולמנהלי מקומות הרחצה**. **לחברות השונות המתכננות בונות ומספקות שירות, ציוד וחומרים לבריכות שחייה**. ולבסוף, אחרונים חביבים, **לחניכים ולבוגרים הרבים של ביה"ס הארצי למקצועות הים והבריכה**, שיש לי הזכות ללוותם גם לאחר סיום הקורסים. הם מהווים יותר ויותר את התשתית המקצועית בשטח ועליהם ניתן בהחלט לומר "מכל מלמדי השכלתי". יישר כוח והרבה הצלחה.

בברכת שנה טובה ומועדים לשמחה
דוד לבקוביץ

תוכן עניינים

- הכלור לצידינו או לצרינו
- חוק ומשפט - התקנות החדשות לתכנון ובניה של בריכות שחייה
- קורסים והשתלמויות - קורסים בביה"ס למקצועות הים, הים והבריכה
- הקונגרס הארצי השנתי לניהול בריכות שחייה ואתרי רחצה בישראל [FreeStyle congress](http://FreeStyle.congress)

הכלור לצידו או לצרינו

ידוע לכל כי הכלור משמש כחומר חיטוי יעיל ובלעדיו אנו עלולים לחלות בעת הרחצה בבריכות השחייה. יחד עם זאת, לכלור גם השפעות מזיקות שחשוב להביאן לידיעת מפעילי הבריכות על מנת שישכילו למנוע תוצאות אלה, ככל שניתן.

- **אלרגיות בכלי הנשימה ואסטמה** - מחקר שהתפרסם ב- Occupational and Environmental Medicine טוען כי שחייה בבריכות סגורות המטוהרות עם כלור גורמות לחדירות גבוהה יותר של האפיתל (epithelium) לריאות וכתוצאה מכך לעלייה בתופעות של אלרגיות ואסטמה.
- **עניים** - חומר כימי כגון כלור עלול לגרום לגירוי לחמית העין, המתבטא באודם עיניים ותחושת גרד ואי-נוחות בעין, במיוחד לאלה הסובלים מאלרגיה ספציפית לכלור. הפגיעה בעיניים חמורה יותר במקרים שבהם ריכוז הכלור עולה מעל המידה המותרת. לא פעם מגיעים לחדרי המיון בבתי החולים נפגעים עם פגיעות עיניים שכוללים אודם ניכר ואפילו פגיעה בקרנית העין בצורת דלקת אפיתל נקודתית.
- **שיער** - מי בריכה עם ריכוז גבוה של כלור עלולים לגרום לחמצון של חומצות אמינו מסוימות שמרכיבות את חלבון השיער (קראטין) והשיער עלול להיות כתוצאה מכך יבש, קשה ופחות מבריק.
- **עור** - הכלור מפר את איזון החיידקים הטבעי בעור ע"י הרס של החיידקים המועילים השוכנים עליו (פלורה טבעית). שמירה על האיזון האקולוגי של העור חיונית לבריאותו ולאסתטיות שלו. ראוי להצביע על תוצאות מחקרם של דר' אשר פרדו, גב' קרן נבו, דר' אנטה לזרוב ופרופ' פול פרום במכון הארצי לבריאות תעסוקתית וסביבתית (2003) (פורסם ב-NFC 10-09-51 <http://www.nfc.co.il/archive/001-D-105941-00.html?tag=10-09-51>) לגבי דלקות עור במדגם של 478 בוגרים בקורס הידרותרפיסטים שפועלים בסביבה של בריכות טיפוליות המחוטאות בכלור. אירועים מצטברים של דלקת עור במדגם ההידרותרפיסטים לאחר תחילת עבודתם בבריכה הגיעה ל- 45%. המחלה התבטאה בעיקר בפריחה ולווחה בתחושת גרד, צריבה ושריפה, אדמומית, עור יבש או מחוספס עם קשקשת עדינה. הפריחה הופיעה באזורים מפושטים ובעיקר בגפיים, באזורי הגו והפנים ובקיפולים כגון מרפק. דווח גם על שינויים בציפורניים, בצבע השיער ובריריות. תקופת החביון (התפתחות סמויה) מתחילת העבודה בבריכה ועד להופעת המחלה נעה ממספר שבועות עד למעלה משנה וברוב המקרים (52%) הייתה קצרה משישה חודשים. סימני המחלה התאימו להתפתחות של רגישות כתוצאה ממגע מתמשך. חשוב גם להדגיש כי שיעור הפגיעה בעור בבריכות שחוטאו בכלור גזי היה גבוה באופן מובהק משיעור הפגיעה בבריכות שחוטאו בתולדות כלור נזוליות (יחס שכיחות - 1.49). **המסקנה הייתה** כי חשיפה חוזרת למים ושחיקה מכאנית הדרגתית של השכבה הקרנית בעור, יחד עם הבדלי pH בין העור למים ושינויים באוסמולריות ובטמפרטורה של המים עשויים להיות מנגנון מסביר להשראה האיטית של רגישות למי בריכה מוכלרים. החוקרים הסיקו שדלקת עור ממגע מהווה סיכון תעסוקתי בהידרותרפיסטים וקבעו כי אמצעי בקרה ומניעה אפשריים הם מציאת תחליף לחומר החיטוי בבריכה הטיפולית, צמצום השעות הארוכות של השחייה בבריכה ושיפור הטיפול בעור לאחר העבודה. אין ספק שנדרש מחקר מעמיק נוסף על השפעות מי בריכה על התפתחות דלקת עור ממגע ועל תחליפים לחומרי חיטוי בבריכה.
- **כלור קשור** - כלור מגיב עם חומרים כגון קראטינין, שיתנן (urea) וחומצות אמינו, כולם חומרים המצויים בזיעה והשתן של המתרחצים שמצויים במי הבריכה ומייצרים תגובה כימית של תרכובות כלוראמיניות (המכונים גם "כלור קשור") שבשלב מסוים הם מתנדפים לחלל הבריכה (במצב של טרי כלוראמינים) ועלולים לגרום למפגעים בריאותיים החל מריח לא נעים של כלור, לגירויים ופגיעה בעור, בעיניים ובדרכי הנשימה.

אז מה ניתן לעשות?

הכלור הוא חומר החיטוי המתאים ביותר כיום לבריכות שחייה מבחינת יכולת השימוש בו במים כחומר שאירתי אם כי הוא איננו אידיאלי כפי שניתן להבין מהאמור לעיל. תחזוקה נאותה של הבריכה, מניעת הצטברות של כלור קשור ובעיקר שימוש בכמויות כלור עפ"י התקנות - ולא מעבר, אוורור יעיל ותקין של חלל הבריכה, שימוש במשקפי שחייה ומקלחת טובה לאחר השימוש בבריכה, כל אלה ימנעו ככל האפשר את ההשפעות המזיקות של הכלור ויאפשרו לנו יחד עם זאת ליהנות מהגנה יחסית טובה נגד מיקרואורגניזמים פתוגניים (מחוללי מחלות).

חוק ומשפט חקיקה חדשה

תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות) (תיקון מס' 2), התשס"ח - 2008
התקנות פורסמו ברשומות בתאריך 7/8/08, לאחר שעברו את אישור שר הפנים. תחילתן 60 ימים מיום פרסומן (להלן – יום התחילה) והן יחולו על אתרי בריכות שחייה שהיתר הבניה להקמתם ניתן לאחר יום התחילה.

במקביל לפרסום תקנות אלה בוטלו ברשומות תקנות רישוי עסקים (תנאי תברואה נאותים לבריכות שחייה), התשל"ג – 1973 שעסקו במבנה הבריכה, על מנת שלא ליצור כפילויות.
להלן מספר סעיפים מהתקנות:

1. בריכת שחייה פרטית - בריכת שחייה פרטית מוגדרת כבריכה מיוחדת ליחידת דיור אחת בלבד, המיועדת לשימוש פרטי של אותה יחידת דיור.
2. הקצאת שטחי מים ועומק - שטח המים הכולל באתר בריכת שחייה ייחשב לפי מפתח של 3 מ"ר שטח פני מים למטר חץ ועומק המים לא יעלה על 1.20 מ' לכ- 40% משטח המים של הבריכה. כמו כן נקבע כי יוקצה שטח מים נפרד לבריכת פעוטות ששטחו לא יפחת מ- 10% מסך כל שטחי המים באתר בריכת השחייה שעומקם מעל 0.9 מ'.
3. שטיפת מתרחצים - בכניסה לשטח המים של הבריכה יותקן מתקן שיבטיח שכל אדם שנכנס יישטף לפני כניסתו ובכלל זה אמצעי לשטיפת רגליים. המים במתקן זה יזרמו ברציפות או באמצעות בקרה אלקטרונית שתפעיל את המיתקן בעת מעבר בו. מי השטיפה יפוגו לביוב.
4. הצללה - באתר בריכת השחייה יוצללו השטחים שאינם שטחי מים שגודלו כשטח המים הכולל באתר בריכת השחייה כפול 1.2 לפחות. בשטח בריכת השחייה יוצללו 25% לפחות משטח פני המים ואילו בבריכת הפעוטות יוצללו 75% לפחות משטחי המים.
5. תעלת גלישה ומיכל איזון - מחויבים בכל בריכה שאיננה פרטית.
6. מערכות לטיפול במי הבריכה - סחרור, סינון, חיטוי ובקרה יאושרו בידי רשות הבריאות.
7. סידורים סניטאריים - צנרת, אביזרי אינסטלציה, קבועות סניטאריות בשירותים ובמקלחות יתוכננו לפי הל"ת (הוראות למתקני תברואה) שבתקנות תכנון ובניה.

להלן מספר סוגיות שעולות מעיון בתקנות. סוגיות אלה ואחרות יידונו בקונגרס המקצועי.

- האם כל יתר הבריכות שאינן בקטגוריה של בריכה פרטית כמוגדר בתקנות הן "ציבוריות", כלומר טעונות רישוי עסק.
- לגבי איסור מיחזור המים במקלחות הכניסה (חייבים לפנות לביוב) קיימת סוגיה לגבי האפשרות למיחזור מים אלה לאור משבר המים והצורך בחיסכון במים. מן הראוי שסוגיה זו תדון במשרד הבריאות וברשות המים על מנת לבדוק אפשרות למחזור את המים הללו באופן תברואתי נאות, למי שמעוניין בכך.

ניתן לצפות בתקנות הנ"ל באתר האינטרנט של מערכת בסגנון חופשי www.Fstyle.co.il
על סעיפי התקנות הנ"ל ושאר הסעיפים כולל הסוגיות והממשקים עם תקנות והנחיות מקבילות נרחיב וניידע בפנל מומחים שבהם ישתתפו נציגים נציגי כל משרדי הממשלה הנוגעים לדבר, בקונגרס הארצי השנתי לניהול בריכות שחייה ואתרי רחצה בישראל FreeStyle congress 2009.
ראה הודעה בהמשך.

קורסים והשתלמויות

ביה"ס הארצי למקצועות המים, הים והבריכה של מערכת "בסגנון חופשי" מציע:
קורס מפעילי בריכות שחייה מוסמכים

לאור הביקוש הרב של מנהלי בריכות שחייה ייפתחו מיד לאחר החגים קורסים של מפעילי בריכות שחייה באילת, במרכז ההידרותרפי שער הנגב, בראשל"צ ובטבריה. הקורסים בנוהלו המקצועי של דוד לבקוביץ, בפיקוח והסמכת משרד הבריאות. מיטב המרצים, תנאי הדרכה משופרים, כיבוד קל רץ וערכת הדרכה הכוללת, בין השאר, מהדורה שלישית של ספר הדרכה "המדריך למפעילי בריכות שחייה - כל התיאוריה עוד 222 שאלות ותשובות".

FreeStyle congress 2009 - מערכת "בסגנון חופשי" תקיים בשיתוף עם **קבוצת שטיר** את הקונגרס הארצי השנתי לניהול בריכות שחייה ואתרי רחצה בישראל בתאריכים 03-04 לפברואר 2009 בגני התערוכה בת"א.

הקונגרס יתקיים במקביל לשתי תערוכות מקצועיות של **קבוצת שטיר**: הראשונה - **POOLS** תערוכה המקצועית לשירותים, טכנולוגיות וציוד לבריכות, פארקי מים, חופי רחצה וספא. השנייה - **GYM ISRAEL** תערוכת הספורט והכושר המקצועית ה-3.

נושאי הקונגרס

פנלים	נושא	אוכלוסיית מטרה
מליאה:	"סוגות מרכזיות" בניהול ותפעול מרכזי ספורט ונופש עם אתרי רחצה, מהארץ ומהעולם	הנהלה, מנכ"לים, אנשי צוות בכירים של אתרי הרחצה, אנשי מקצוע חופשיים וגורמים מקצועיים
פנל 1:	"ניהול כלכלי של מרכזי ספורט ונופש עם אתרי רחצה בעידן של משבר כלכלי גלובאלי" - כיצד נפעל ונצמח על אף הכל	חברי הנהלה, מנכ"לים, מנהלים, גורמים מקצועיים ואנשי אקדמיה
פנל 2:	"תכנון בניה ורישוי של מקומות רחצה וספא" - הלכה למעשה	אדריכלים, עורכי דין, מנהלים וצוות בכיר
פנל 3:	"בריכות שחייה פרטיות" - כיצד יתופעלו בעילות כלכלית, תברואתית ובטיחותית	בעלי בריכות פרטיות ו- Pool mans
פנל 4:	"הצלת חיים ובטיחות באתרי רחצה" - כיצד ניתן להבטיח את בטיחות המתרחצים בצורה הטובה ביותר	מצילים, מגישי עזרה ראשונה, יועצים ונאמני בטיחות
פנל 5:	"מפעילי בריכה - מה הם צריכים לדעת בדיוק" - טיפים והנחיות לתפעול יעיל ובטוח של בריכות שחייה	מפעילי בריכות שחייה ומנהלי אחזקה
פנל 6:	"סוגיות ואמצעים לניהול מזכירות ורישום מנייים, שיווק, שירות ומשאבי אנוש" - הכל מכל	צוות הניהול הבכיר של מרכזי הספורט והנופש העוסקים בניהול, מזכירות ואנשי שיווק
פנל 7:	"בריכות הידרותרפיות" - מגמות ניהוליות, תפעוליות וטיפוליות בעולם ובארץ	מיועד למנהלים ואנשי צוות של בריכות טיפוליות, הידרותרפיסטים ואנשי אקדמיה

לקבלת פרטים נוספים

03-6722435 או בדוא"ל f_style@netvision.net.il

או באתר www.Fstyle.co.il

© כל הזכויות שמורות. אין להעתיק או להפיץ פרסום זה או קטעים ממנו בשום צורה ובשום אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני (לרבות צילום והקלטה) ללא אישור בכתב מראש ממערכת בסגנון חופשי מקבוצת ד. לבקוביץ א.ד.ל יעוץ כלכלי בע"מ